

08-01-2016

Studietur for Voksenudvalget i Vejle Kommune

17.-24.oktober 2015, Vancouver, Canada

Velfærdsstaben

vejle
KOMMUNE

Studietur til Vancouver, Canada den 17.-24. oktober 2015

Voksenudvalget, Vejle Kommune

Udgivet af: Velfærdsstaben, Velfærdsforvaltningen

Januar 2016

Tekst, foto og layout: Christine Dalsgaard

Indholdsfortegnelse

Formål.....	s. 3
Deltagere	s. 4
Studieprogram.....	s. 5
1. Dag - Introduktion til Vancouver bys kulturelle og demografiske historie.....	s. 7
2. Dag – Vancouver City Hall.....	s. 12
Vancouver Coastal Health (VCH).....	s. 16
Raincity.....	s. 18
3. Dag - ARYS -Centre for Excellence.....	s. 21
Kettle Society.....	s. 22
Directions – Youth Service.....	s. 24
Collective impact.....	s. 26
Granville Youth Health Center.....	s. 26
Covenant House.....	s. 28
Family Services of Greater Vancouver.....	s. 29
4. Dag - Look Out Emergency Aid Society.....	s. 32
Turning Point Recovery - Misbrugsbehandling.....	s. 34
Dialogmøde med Vancouver Coastal Health (VCH).....	s. 36
Collingwood Neighbourhood House.....	s. 36
5. Dag - Portland House Society (PHS).....	s. 38
InSite.....	s. 38
The Pennsylvania Hotel.....	s. 40
The Rainier Hotel og The Chocolate Shop.....	s. 42
DURC – Drug Users Resource Centre.....	s. 43
The Alexander Street Community.....	s. 43
Afrundning.....	s.46

Formålet med Voksenudvalgets studietur

Voksenudvalget besluttede i december 2014 at tage på studietur med henblik på at indhente inspiration til Vejle Kommunes indsats på udsatte- og misbrugsområdet. Hovedfokus er på udsatte borgere i misbrug, hjemløshed, og borgere med psykiske lidelser.

Udsatte borgere i Vejle Kommune

Borgere i Vejle Kommune kan, som følge af alvorlige personlige, sociale og psykiske problemer, befinde sig i en situation, hvor de ikke råder over et opholdssted, som de selv og det omgivende samfund finder tilfredsstillende. Hjemløse borgere har ofte en meget dårlig økonomi, lavt uddannelsesniveau, misbrug og psykiske problemer og ringe fremtidsudsigter. Hjemløse og udsatte borgere kan miste deres plads i det almindelige samfundsliv og kan dermed miste fodfæste i samfundet.

Vejle Kommune har udarbejdet egen Udsattestrategi. Formålet er at de mest udsatte borgere får hjælp og oplever at blive inkluderet og forstået, og at de borgere, der risikerer at blive udsatte, også får den rigtige hjælp. Herunder at styrke samarbejdet mellem udsatte borgere og borgere, der risikerer at blive udsatte og de medarbejdere og samarbejdspartnere, der i dagligdagen møder dem.

Udsatte borgere med en psykiatrisk diagnose

Med regeringens seneste udspil ift. psykiatrien, LAB loven - samt krav om individuelle ressourceforløb, som følge af kontanthjælpsreformen kan det forudses, at kommunernes rolle i forhold til borgere med en psykiatrisk diagnose kommer til at fylde mere i årene fremover. Dette gælder både i forhold til det levede sociale liv og indtræden på arbejdsmarkedet. Der er i de seneste år blevet lagt vægt på det nære sundhedsvæsen og i forlængelse heraf, også fokus på den nære psykiatriske behandling, hvor vægten i højere grad lægges på kommunale tilbud end regionale. Det er forventningen, at regionale tilbud sandsynligvis vil bevæge sig mere og mere mod udredning, diagnosticering og behandling, mens den kommunale indsats bliver intensiveret i forhold til det levede liv udenfor behandlingssystemet.

Inspiration og formål med besøg

Valget af destination for studieturen faldt på Vancouver fordi, man i Vancouver har arbejdet målrettet med udsatte området i mange år, og har høstet interessante erfaringer. Som et eksempel herpå, er Portland House Society (PHS). Der er desuden etableret et godt samarbejde med politi og sociale myndigheder og behandlingspsykiatrien. I byområdet er desuden etableret stofindtagelsesrum, samt mange sociale tilbud og behandlingstilbud, der henvender sig til de allermest udsatte borgere. Baggrunden for indsatsen har været, og er til dels forsat, at man har store vanskeligheder med udsatte grupper mange steder i byen.

I forlængelse af Udvalgets drøftelser af de udfordringer, der kan forventes på sigt med blandt andre udsatte unge, misbrugere og hjemløse blev det besluttet at tage til Vancouver, Canada. I Vancouver har udvalget set, hvorledes man arbejder med marginaliserede grupper og hvilke tiltag, der er gjort for at både de udsatte borgere i misbrug og/eller med hjemløshed får bedre vilkår og hvordan man interagerer med det omkringliggende samfund ved at koordinere indsatserne.

Deltagere

Foto: Voksenudvalget, embedsmænd- og kvinder i Rådhuset på Vancouver Rådhus.

Voksenudvalget:

Gitte Frederiksen (V) Formand

Martin Jensen (S) Næstformand

Hans Hoffensetz (V) Udvalgsmedlem

Dan Skjerning (S) Udvalgsmedlem

Folmer Kristensen (O) Udvalgsmedlem

Lasse Egelund (Ø) Udvalgsmedlem

Velfærdsforvaltningen:

Kirsten Tønnesen, Velfærdsdirektør

Ulrik Johansen, Stabschef

Birthe Vorsum, Social- og Psykiatrichef

Yelva Bjørnholdt Jensen, Myndighedschef

Signe Koba, Gade- og socialsygeplejerske

Christine Dalsgaard, Socialfagligkonsulent

Ib Hansen, Tur og -programplanlægger.

Studieprogram:

1. Dag - Søndag den 18. oktober 2015

Kl. 10.30-14.30

Emne: Introduktion til **Vancouver bys kulturelle og demografiske historie** med fokus på udviklings- og planlægnings initiativer. Besøg og oplæg i Gathering Place Community Centre. Herefter vandretur i Vancouver by under ledelse af historiker og forfatter John Atkin.

Kl.17-17.45

Emne: Fællesmøde. Opsamling og briefing om dagens indhold og indtryk.

2. Dag - Mandag den 19. oktober

Kl. 08.30-12.00

Emner: Besøg på **Vancouver City Hall**, Møde med Celine Mauboules, Senior Housing Planner - præsentation og dialog om Vancouvers officielle politik og strategier på bolig- og hjemløseområdet. Guidet tur i City Hall - v/ Paul Hendren, Foreign Relations Officer.

Kl.13-14.30

Emne: Besøg på **Vancouver Coastal Health (VCH)**, Gennemgang af VCH's samlede tilbud og samarbejde med City of Vancouver, BS Housing og non-profit organisationer. v/ Bonnie Wilson.

Kl. 15-16.30

Emne: Besøge **Raincity** - tilbud til voksne med misbrugs- og psykiske problemer. Besøg og introduktion.

Kl. 17.30-18.15

Emner: Fællesmøde. Opsamling og briefing om dagens indhold og indtryk.

3. Dag - Tirsdag den 20. oktober

Kl. 8.30-11.30

Emner: Dagens besøg og temaer omhandler tilbud til unge/ynge hjemløse med sociale og psykiske problemer. Introduktion til programmer, indsatser og støtte.

- 1) **ARYS -Centre for Excellence**
- 2) **Kettle Society**
- 3) **Directions – Youth Service**
- 4) **Collective impact**

Kl. 13-16

Emner:

- 5) **Granville Youth Health Centre**
- 6) **Covenant House – supported housing nonprofit organisation.**
- 7) **Family Services of Greater Vancouver**

Kl. 17.30-18.15

Emne: Fællesmøde. Opsamling og briefing om dagens indhold og indtryk.

4. Dag - Onsdag den 21. oktober

Kl. 8.30-12.00

Emner: **VCH Mental Health & Addiction Supported Housing** v/Andrè, - teamleder for mental health housing og Nick. Introduktion til indsatser og Shelter Pilot Projekt. Herefter besøg shelter: **Look Out Emergency Aid Society.**

Besøg på **Turning Point Recovery** – Misbrugsbehandling v/ Brenda L. Plant. Besøg og introduktion til misbrugsbehandling, samt rundvisning i tilbuddet.

Kl. 12.00-13.00

Emner: **Dialogmøde med VCH - om indsatser og spørgsmål.**

Kl. 13-15

Emne: Besøge **Collingwood neighbourhood House.** Møde v/Peter Greenwell, Coordinator Homeless programs Collingwood Neighbourhood House.

Kl. 17-18

Fællesmøde. Opsamling og briefing om dagens indhold og indtryk.

5. Dag - Torsdag 22. oktober

Kl. 9-15

Emner: Besøge **Portland House (PHS)** – heldags arrangement. Besøge **InSite** - Drop in centre for misbrugere. Overvåget stofindtagelsesrum.

Gåtur i området og stop ved **The Pennsylvania Hotel** (boligprojekt rettet mod misbrugere og psykisk syge) - partnerskab med regeringen.

Præsentation af PHS's indsatser og tilbud, herunder sundhedsklinik/-tilbud. **The Rainier** - kvindehjem (kvinder med misbrug og/eller psykiske problemer). Besøge **The Chocolate Shop** – beskæftigelsesprojekt for kvinder. **DURC** – Drug Users Resource Centre. **The Alexander Street Community.**

Kl.17.30-18.15

Emne: Fællesmøde. Opsamling og briefing om dagens indhold og indtryk.

Studietur for Voksenudvalget i Vejle Kommune

17.-24.oktober 2015, Vancouver, Canada

1. Dag.

Introduktion til **Vancouver bys kulturelle og demografiske historie** med fokus på udviklings- og planlægnings initiativer. Besøg og oplæg i Community Centre, Gathering Place. Herefter vandretur i Vancouver by under ledelse af historiker og forfatter John Atkin.

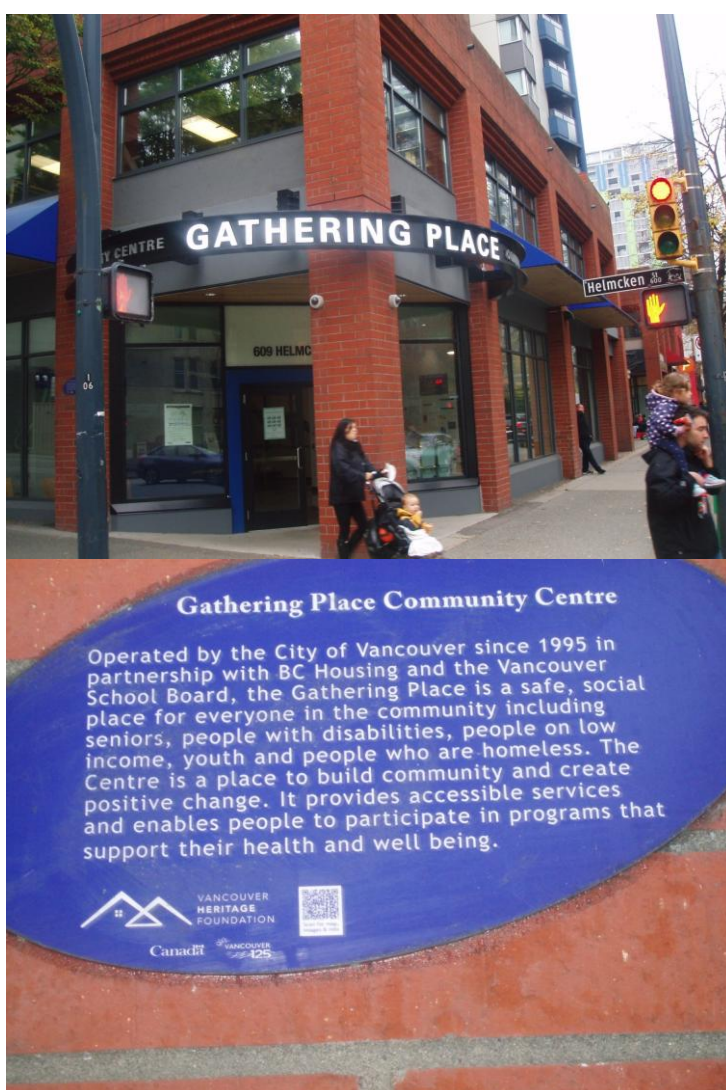

Foto: Community center, Gathering Place, drives som Medborgerhus i partnerskab med andre aktører, Bystyret, og forening, er drevet af medlemmer og bestyrelse.

Medborgerhuset tilbyder adgang til sundhedsklinik, toilet og badefaciliteter, vaskerum, TV rum, mødelokale, deltagelse i gymnastik og andre aktiviteter. Der er også et galleri.

Baggrunden for etablering af et medborgerhus for byens udsatte borgere, var at mange af områdets hoteller tidligere var beboelseshuse for lav indkomstgrupper. Da de blev fortrængt, tog byen aktion og gjorde det nærmest umuligt at opkøbe de hoteller for private udlejere, således at det stadig er muligt at opretholde boliger til lavindkomstgrupper. Det er drevet professionelt, men med en brugerbestyrelse som er valgt af brugerne.

Vancouver:

Vancouver er en by i provinsen, Britisk Columbia, i Canada. Greater Vancouver-området har omkring 2,2 millioner indbyggere, Vancouver City har 610.000 indbyggere og Down Town huser ca. 110.000 indbyggere.

Vancouver ligger på 114 km² land, hvilket giver den en befolkningstæthed på omkring 5249 indbyggere pr. km². Dette gør byen til den 4. mest kompakte by i Nordamerika efter New York City, San Francisco og Mexico City.

Vancouver er en af de storbyer i Canada med størst sproglig og etnisk diversitet; 52 % af indbyggerne har et andet modersmål end engelsk.

Vancouver har den tredjestørste population af oprindelige folk i Canada, 1. Nations, som udgør ca. 8-10 % af populationen. Derudover er 40 % af befolkningen fra Asien, størstedelen kommer fra Kina. En stor del af befolkning taler ikke engelsk.

Vancouver bliver ofte nævnt som en af verdens fem bedste byer inden for livskvalitet.

I British Columbia har 1. Nation, som er det oprindelige folk stadig status af at være et suverænt folk. Det oprindelige folk, betegnes som enten "first nations" eller "aboriginals". Det oprindelige folk har stadig retten til deres jord.

Historiske oprids

Byen er kun ca. 130 år gammel. Første bebyggelser opstod i 1880'erne

- 1000 indbyggere i 1886
- 10.000 i 1889
- 100.000 i 1910

De store skovområder omkring Vancouver skabte en stor industri indenfor skovbrug og medførte etablering af mange savværker og industri i forbindelse med bosættelserne tilbage i 1880'erne.

Byen fik en central placering i det britiske imperium på grund af havnen. Vancouver har i dag Canadas største havn (Port Metro Vancouver). Herfra kunne træet lastes og fragtes via skibe ud til andre dele af verden. Senere blev jernbanen etableret. Transportveje over havet udviklede Vancouver som mellemstop for rejsende mellem Europa og Asien, hvilket også medførte stor indvandring.

Historisk har de største etniske befolkningsgrupper i byen været af engelsk, skotsk eller irsk oprindelse, og elementer fra den britiske kultur er stadig synlig i nogle bydele, specielt i South Granville og Kerrisdale. Vancouver var og er også porten til Asien, og der er mange immigranter fra især Kina. Bl.a. blev China Town etableret – (men er i dag under udflytning og forandring).

På grund af byens alkoholpolitik i 1920'erne hvor kun hoteller fik lov at servere alkohol, fandtes en stor koncentration af disse hoteller i området, i dag kaldet Downtown Eastside. Hotellerne havde utrolig billige værelser (Buck-a-Day) fordi de kunne leve af at sælge alkoholen. Det skabte en enorm mængde af billige værelser, hvor folk boede permanent og havde let adgang til alkohol i underetagen. Langsomt blev det magnet for lavindkomstgrupper og koncentrationer af grupper af borgere med sociale problemer og misbrug.

I takt med befolkningstilvæksten opstod særlige alkoholudskænkingssteder. Her fandt særlige regler anvendelse, eks. etablering af udskænkning af alkohol i kælderetager, forbeholdt for mænd og spillesteder var adskilt fra værtshusene med alkoholudskænkning.

I området Downtown Eastside, indre by oplevede man i 1980'erne massive problemer med salg af stoffer og dermed misbrug. Markedet druknede i billige stoffer, da priserne på heroin faldt. Og man oplevede massive sociale og sundhedsmæssige problemer for folk, der var kommet ud i misbrug.

Vancouver i dag

Vancouver er delt i en øst og vest opdeling, hvor det i vest er tre gange så dyrt at købe et hus, som i øst. Point Grey er det dyre område, South Vancouver er det billige.

Byen opfatter sig selv opdelt i neighbourhoods. Altså kvarterer hvor folk, der er bosat, identificerer sig i kraft af tilhørsforhold til lokalområdet og føler naboskab hertil.

Vancouver har været under større byudvikling igennem de seneste år, med fokus på at skabe langt flere boliger i boligkomplekser, der rummer boliger til borgere med forskellige indkomstgrundlag. Ligesom der har været fokus på at skabe rum for flere grønne og rekreative områder midt i byen. Dette med henblik på at udvikle, levende og dynamiske byområder til gavn for borgerne og byen.

Foto: Park og boligområde, der er skabt på baggrund af langsigtet boligplan og –strategi. Vandretur i Vancouver indre by under ledelse af historiker og forfatter John Atkin.

A homeless man beds down on Cordova Street in Vancouver.
Photograph by: Arlen Redekop , PNG

Ved at etablere et større antal shelteres til hjemløse i Downtown, er det lykkedes indenfor en periode på 3-4 år at flytte 80 % af de hjemløse fra gaden, ind i de nyetablerede shelteres. Shelteres er tilbud til hjemløse, hvor man kan have ophold op til 30 dage, med tilbud om bad, måltider, hjælp til social- og sundhedsydelser.

Foto: Bygningen i baggrunden er et eksempel på byggeri med butikker, hoteller og ejerlejligheder. I denne bygning er der et supermarked i nederst etage, ovenover en boligindretningsforretning, ovenover hotel og øverste etager er lejligheder. Forfatter og historiker John Atkin viser rundt i byen.

Mange af højhusene er bygget til "less fortunate", som almennyttige byggerier. Der er tilmed etableret "megastores" i bunden af byggeriet, som betyder, at folk ikke behøver bil for at køre uden for byen for at komme til de store butikker med billige varer. Der er også skabt muligheder for at mindre virksomheder, samt iværksættere kan leje sig ind i ejendomme og etablere arbejdspladser, for at bibeholde arbejdspladser i centrum af byen, så folk ikke skal fragte sig ud af byen for at komme på arbejde. Dette for at skabe liv i byen, så byen er levende hele døgnet og ikke ligger øde hen efter endt arbejdsdag.

Vancouver er en af de få byer i Nordamerika, som ikke har motorveje ind til centrum. Centrum adskiller sig også fra andre store nordamerikanske byer ved, at folk bor i centrum, der således ikke kun består af kontorer og forretninger. Den offentlige transport er veludviklet og benyttes i stor udstrækning. 51 % af befolkning bevæger sig på anden vis end ved bil. Der er en bevidst strategi om ikke at udvide kapaciteten for biltrafik ved motorveje. Transport på cykel er i fremdrift og under udvikling.

Formålet med introduktion til **Vancouver bys kulturelle og demografiske historie** med fokus på udviklings- og planlægnings initiativer, har bidraget til at Vejle Kommune har fået indsigt og viden om historisk, kulturelle og sociale forhold i Vancouver og de overordnede linjer i det sociale arbejde.

Refleksioner og opsamling:

- Transport: Trafikale løsninger fundet og udviklet i og omkring byen på positiv vis.
- 80 % af de hjemløse er flyttet fra gaden og ind i etablerede shelters i en periode på 3-4 år via særlig indsats/fokus. Væsentlig pointe at etablere shelters tilbud til hjemløse misbrugere, hvor misbrug accepteres, ligesom u hensigtsmæssig adfærd i nogen grad accepteres, dog ikke vold. Et andet væsentligt forhold er, at den hjemløse kan have sin hund med under opholdet.
- Evnen til at skabe boliger, der veksler i forhold til forskellige målgrupper jfr. familie/enlige, unge/ældre, til borger med lav, mellem og høj indkomst.
- Lokalplanlægning – forpligtiger på den lange bane. Masterplan der følges, lykkedes man med. Offentlig myndighed kan købe ejendom eller områder tilbage. Boligområder med fælles økonomi. Andre måder at ændre på boligsituationen på – der indgås aftaler/handler.
- I Vejle perspektiv: Dialog om hvordan vi får, blandet forskellige befolkningsgrupper med andre beboere i boligområder end man typisk gør? Eks. hvordan får vi andre målgrupper ind på eks. Havnefronten i Vejle? I Vancouver gør man tilsyneladende forskellige tiltag.
- Hvor passer de ”skæve eksistenser” ind? Opmærksomhed på borgere, der ikke kan passes ind i boliger og lejligheder, der findes. Og hvis det lykkedes at få borgeren ind i en lejlighed, kan det være vanskeligt at fastholde borgeren i boligen. OBS på at relationen til husdyr, ofte en hund, er væsentlig og kræver at dyr kan medtages ved indflytning.
- Opgør med antagelsen om at det er problematisk at have hjemløse som nabo! I Vancouver har man udfordret antagelsen om det problematiske naboskab og gjort sig positive erfaringer.

2. Dag.

Besøg ved Vancouver City Hall - Møde med Celine Mauboules, Senior Housing Planner - præsentation og dialog om Bystyret i Vancouvers officielle politik og strategier på bolig- og hjemløseområdet.

Foto: Vancouver City Hall.

Vancouvers byråd består af borgmesteren og ti fuldtidsansatte byrådsmedlemmer, som vælges for en periode på 4 år. Bystyret, står blandt andet for vedtagelse af lokallove, regulering af forretninger og bygninger, køb og salg af jordbesiddelser, opkrævning af ejendomsskat og andre skatter, godkendelse af investeringer, optagelse af lån til kulturelle og samfundsbaseerede aktiviteter m.m.

Canada er en forbundsstat med ti provinser og tre territorier. Styreformen er parlamentarisme, og premierminister er regeringsleder. Den britiske monark er formelt statsoverhoved (repræsenteret af en generalguvernør), men i 1931 fik Canada sin selvstændighed fra Storbritannien – og i 1982 sin første grundlov, der var uafhængig af Storbritannien.

De ti provinser har noget højere grad af selvstyre end territorierne. Hver provins har en egen regering og parlament. Der kan derfor være store forskelle på love og forordninger fra provins til provins og territorierne imellem. Styreformen betyder også, at det politiske og juridiske ansvar er fordelt på en række forskellige niveauer og systemer.

Vancouvers byråd består af borgmesteren og ti fuldtidsansatte byrådsmedlemmer. Politikerne udstikker de overordnede retningslinjer, men der er en skarp adskillelse mellem det politiske niveau og embedsmændene, som arbejder inden for de givne rammer.

Bystyret samarbejder også med en bred vifte af foreninger, organisationer, NGO'er, uddannelsessteder m.m. Mange af de sociale tilbud er organiseret i et samarbejde mellem bystyret, der som regel står for de fysiske bygninger, forbundsregeringen som står for de finansielle midler, og private, som står for udfører delen.

Vancouver City oplevede i begyndelsen af 1990'erne store problemer med misbrug i det centrale byområde. Politiske indsatser blev forsøgt iværksat og det blev et politisk tema i valgkampen.

Resultatet af valget blev efterfølgende, at man fik udviklet forskellige værktøjer for at kunne imødekomme sociale problemer, som misbrug, hjemløshed og udsatte på gaden. Hjemløseproblematikken i Vancouver er et tilsvarende problem i de øvrige store byer i Canada.

Bystyret i Vancouver har nogle redskaber til rådighed, men ellers ligger mange af mulighederne hos den føderale regering.

Vancouver City er fuldt udbygget, hvilket medfører meget høj husleje og huspriser. Udlejeres rettigheder overfor lejerne er reguleret af provinsregeringen. Vancouver City prøver at intervenere i forhold til huslejestigninger, dette opnås ved hjælp af samarbejdsaftaler med udbydere og leverandører. Udfordringen for bystyret er dels at kunne matche rette bolig, som borgere har råd til, og dels skabe rådighed og tilgængelighed til boliger. Bystyrets fokus er på lejelejligheder

Af den samlede boligmasse, i Vancouver, er over 50 % udlejningsejendomme. Huspriser og dermed også husleje stiger langt hurtigere end indkomsterne ifølge oplysninger fra Bystyret. Omkring 40 % af lejerne betaler mere end 30 % af deres indkomst i husleje af deres indkomst. 15 % af lejerne betaler mere end 50 % i husleje af indkomsten.

Kommunen får 8 % i indkomstskat. Ledigheden er på omkring 7 %. Der er venteliste til boliger, der matcher indkomst og pladsbehov, hvilket betyder at der i Vancouver City står knap 4000 borgere på venteliste. Vancouver provins har ca. 10.000 borgere på venteliste.

Foto: Møde med Celine Mauboules, Senior Housing Planner - Vancouver City Hall - præsentation og dialog om Vancouvers officielle politik og strategier på bolig- og hjemløseområdet.

Hjemløse i Vancouver

400 frivillige optæller hvert år i marts mdr. de hjemløse borgere i Vancouver. Antallet af hjemløse skal tages med forbehold, det er et øjebliksbillede. Der mangler generelt indsigt i de enkeltes historie, såsom årsager til hjemløshed. Tallet for 2015 viste ved optælling, at der var ca. 1.200 hjemløse i shelters og 488 hjemløse på gaden. Der er set et mindre fald i de senere år. For 2015 et fald på 48 hjemløse på gaden og et samlet fald på i alt 57 hjemløse samlet set i forhold til shelters og på

gadeplan. Der åbners midlertidige shelters fra december til april, og folk kan blive der hele perioden hvis nødvendigt.

Hjemløse som er betegnet uegnet til job får *510 canadiske \$ (ca. 2499 kr.) om måneden i indkomstassistance, *710 canadiske \$ (ca. 3479 kr.) for par. Familier får mere. Familier med børn har 1. prioritet i forhold til bolig ved hjemløshed.

*(1 canadisk \$ svarer til 4,90 kr. /kurs pr. 7.1.2016).

Vancouver's hjemløsestrategi for 2012-2021:

Vancouver City har primært fokus på problematikken om manglende boliger.

Bystyret har lavet en række incitamenter for bygherrerne, så der bygges affordable housing, det vil sige lejligheder som er til at betale ud fra den indkomst, man nu måtte have til sin rådighed. Der er opmærksomhed på boligmassen, således at der ved ombygning af ældre bygninger ikke nødvendigvis opstår øget huslejestigning. Både udlejere, bygherre og andre har været involveret i den proces, så de rette incitamenter er fundet. Samtidig beskyttes nuværende tilbud.

Ofte giver Bystyret jorden til opførelse af boliger i socialt boligbyggeri, ligesom Bystyret kan investere i konkrete projekter, herefter er ansvaret hos bygherre. Lejelejligheder skal forblive lejligheder og kan ikke konverteres til ejerlejligheder.

Fokus på fleksibelt byggeri, eksempelvis også til flygtninge og immigranter, hvor der bygges boliger, der kan rumme familier op til 2-5 børn eller lign. Og hvor de fleksible boliger kan tilpasses de enkelte familier.

Bystyret har også partnerskab med andre aktører omhandler bl.a. tæt koordination til sociale myndigheder, sundhedsmyndighed, herunder psykiatrisk behandling og andre øvrige aktører. Nogle af de indsatser, der foretages er de såkaldte Supported Housings. Hvilket betyder, at ud over at der skabes boliger, er der tilknyttet sociale foranstaltninger og personale til boligerne.

Partnerskab til Raincity er et eksempel herpå. Raincity har bl.a. etableret boligbebyggelse med 147 lejligheder, til kvinder og enlige kvinder med børn, der er bl.a. også etableret krisecentre, hvor kvinder kan bo med børn. Der er tilknyttet personale, sociale viceværter. (Mere om Raincity se side 18).

Når de hjemløse er placeret mere spredt i almindelige byggerier kan de blive fulgt af et hold af supportere – svarende til bostøtte jfr. § 85-støtte efter Serviceloven.

De sociale indsatser og interventioner, såkaldte Supportive programs varetages primært af ngo'er. Videns deling er en af de største udfordringer, herunder udfordringen med udveksling af personlige oplysninger.

Etablering af midlertidige pladser – shelteres

I forbindelse med etablering af shelteres samarbejdede Bystyret med forretningsdrivende i området, ved at sende "ambassadører" på gaden for at gøre opmærksom på involvering og en positiv tilgang til etableringen af shelteres til hjemløse. Bystyret tog på den måde initiativ til at påvirke den pessimisme, man formodede var til stede i området, - den tilgang gjorde at pessimismen blev nedtonet.

Ved at etablere et større antal shelteres til hjemløse i Downtown, er det lykkedes indenfor en periode på 3-4 år a flytte 80 % af de hjemløse fra gaden, ind i de nyetablerede shelteres. Shelteres er tilbud til hjemløse, som ellers ville opholde sig på gaden, og hvor der er mulighed for at medbringe sin hund eller andet kæledyr og hvor man kan have ophold op til 30 dage. Der er egenbetaling for overnatning. Misbrug og anderledes adfærd accepteres i stor udstrækning i shelteres. Der er tilbud om bad, måltider og hjælp til social- og sundhedsserviceydelser.

Når en hjemløs kommer på et shelter, starter et housing program. Selvom det er lykket at "fjerne" 80 % fra gaden på 3-4 år frygter Bystyret, at antallet af borgere, som ender i hjemløshed er stigende. Det vil medføre at de hjemløse blot forbliver på shelters, således man om tre-fire år skal etablere nye shelters.

Hjemløsestrategien i Vancouver 2012-2021 -10 års plan

www.vancouver.ca

Formålet med mødet og introduktion til **Bystyret i Vancouver**, var at give Vejle Kommune indsigt og viden om det politiske system i Vancouver og de overordnede linjer i det offentlige sociale arbejde.

Ligeledes har Vejle Kommune fået indsigt i den politiske opbygning og de politiske bindeled, der måtte være til andre aktører og interessenter i Vancouver, i relation til den sociale indsats, der ydes i forhold til arbejdet med målgruppen af udsatte borgere. Herunder også en introduktion til Hjemløsestrategien i Vancouver. Viden der kan bidrage til at overføre eller tilpasse indsatser fra Vancouver i det videre arbejde, politisk som socialt, i Vejle Kommune.

Refleksioner og opsamling:

- Bystyret i Vancouver har truffet fælles beslutning om retning, som der arbejdes med langsigtet. Der er samtidig skabt ejerskab mellem bystyret, bygherre og udlejere. Fokus på dialog og samarbejde med mange aktører. Det er tydeligt, at der skal mere til end blot en stor plan.
- I Vejle perspektiv: Eks. på samarbejde mellem AAB og Vejle Kommunen vedr. Hyttebyen ved DGI-byen. Samarbejde med private aktører kunne muligvis udbygges.
- Komplekse problemer giver mange forskellige løsningsforslag og bidrag, som fodrer forskellige tilbud.
- Særskilt indsats, med politisk deltagelse, hvor der fokuseres på billige boliger.

Besøg ved Vancouver Coastal Health (VCH).

Vi var her inviteret til møde og introduktion til VCH's samlede tilbud. På mødet blev vi præsenteret for flere af VCH konkrete tilbud og indsatser. Ligesom vi blev præsenteret for nogle af de øvrige samarbejdes partnere, såsom City of Vancouver, BS Housing og nogle af de non-profit organisationer, der yder sociale og sundhedsindsatser på området. På mødet deltog leder, Bonnie Wilson og flere VCH medarbejdere, som stod i spidsen for de forskellige indsatser, vi blev præsenteret for og besøgte de følgende dage.

VCH: er en regional sundhedsmyndighed med direkte og aftalte tilbud på sundhedsområdet – omfattende primær, sekundær og tertiær indsatser i hjemmet, samfundet, sundhedsforebyggelse, psykisk syge, misbrugere, mv. VCH er en af seks offentligt finansierede sundhedstjenester i British Columbia.

VCH administrerer hospitaler, diagnose- og behandlingscentre, lokale sundhedscentre og mere end 500 forskellige tilbud inklusiv sundhedspleje i og udenfor hjemmet, tandservice, sundhedsforebyggelse, misbrugsbehandling, tilbud til personer med mentale problemer, mv.

For flertallet af de 600.000 indbyggere i Vancouver City er engelsk ikke første sprog. Stor diversitet, men også en udfordring i forhold til modtagelse af sundhedsydelse. Sundhedsvæsenet er offentligt og sundhedsydelser er gratis.

VCH har ikke mulighed for at fjerne udsatte børn fra dårligt fungerende familier. Den kompetence ligger hos ministeriet for familier.

Intensive Mental Health Services. Der er udviklet et tæt samarbejde mellem politi og sundhedsmyndighed, som har eksisteret i over 30 år. Programmet "Mental Health Emergency Services (MHES) er et krise interventionsprogram, der henvender sig til de mest udsatte borgere i hele Vancouver. I tilbuddet indgår akut-telefon og intervention, og et særligt samarbejde mellem Politi og sygeplejerske på gaden i et team om psykisk krisehjælp og tvang. Sygeplejersken kan vurdere og har overblik over systemets muligheder og ved hvem, der skal kontaktes.

Politiet hjælper sundhedspersonale med at øge sikkerheden i deres arbejde. De deler elektroniske journaler. Politiet har en speciel enhed for mentalt udsatte borgere, der kræver sundheds bistand. Tæt samarbejde med sær aftaler om videns deling om borgere på baggrund af sikkerhed fra politi register – derfor videregives oplysning uden samtykke.

Dette særlige samarbejde mellem politi og VCH bygger på metoden ACT – Assertive Community Treatment Teams (ACT), som er en evidensbaseret metode. Dette har udviklet sig til Assertive Outreach Team (AOT) i Vancouver, hvilket er helt specielt og unikt for hele Canada. Teamet har fornyligt vundet en pris i anerkendelse af den særlige indsats og tilgang, der ydes på gadeplan til de aller mest udsatte borgere

BC-Housing indgår i et partnerskab med VCH, provinsen og den føderale regering, samt private og frivillige aktører om at opføre socialt boligbyggeri til målgruppen, der ligger i lavindkomst området.

BC-Housing står blandt andet for etablering af shelteres og nybyggeri i forhold til supportet Housing, samt for at finde udlejningsmuligheder på det private marked. Derudover laver BC-Housing opsøgende virksomhed i forhold til hjemløse på gaden. BC har i deres program fokus på gruppen af borgere, som er i risiko for at blive hjemløse. Deres målgrupper er kvinder, der har været udsat for vold eller er i risiko for at blive udsat for vold. Unge udsatte, der ved det fyldte 19. år er i risiko for slip

mellem myndighederne. Borgere der forlader fængsel og sundhedssystem, samt efterkommer fra 1. nations.

Inner City Youth Program. Blev stiftet i 2007 af VCH. Bygger på metoden Intensive case Management Model. Henvender sig til: 160 unge med op til 4 psykiatriske diagnoser og typisk hjemløse. Psyko-socialt rehabiliterings team og Peer støtte. Ansatte: Psykiatere, socialrådgivere og sygeplejersker og Peers. Råder over 5 bygninger med 80 lejligheder, der drives i partnerskab med blandt andet, BC-housing.

Stofindtagelses rum: Blev i sin tid etableret som forsøg og drives i dag af Portland House Society. Nu har den føderale regering gjort det meget vanskeligt at etablere nye stofindtagelses rum. VCH vil gerne etablere flere, Vancouver City støtter det, politiet støtter det, men den føderale regering er forsat imod.

Politiet er gået fra at være modstander til nu at være fortalere for tilbuddet, da det har reduceret kriminalitet, øget sundhedstilstanden blandt brugerne og været skadereducerende. Brugere har fået øget tilknytning til tilbuddet, der danner bro til det offentlige system i øvrigt.

www.vch.ca

Foto: Gaden som opholdsopholdsrum – af mangel på bedre.

Formålet med mødet og introduktion til **Vancouver Coastal Health (VCH)**, var at give Vejle Kommune indsigt og viden om hvilke sundhedsfaglige indsatser, der ydes på sundhedsområdet for udsatte borgere. Ligeledes har Vejle Kommune fået indsigt i hvorledes sundhedsområdet er opbygget i Vancouver og hvilke bindeled, der måtte være til andre aktører og interessenter i Vancouver i relation til den sundhedsfaglige og sociale indsats, der ydes i forhold til arbejdet med målgruppen af udsatte borgere.

Introduktion til Vancouvers sundhedsområde, herunder perspektivet i forhold til sundhedsforebyggelse, kan bidrage til det videre arbejde i Vejle Kommune. Udvalget har besluttet at anvende 2.7 mio. af regeringens sundhedspulje med virkning fra 1.1.2015 til et sundhedstilbud med opsøgende sundhedssamtaler til de mest udsatte borgere – herunder misbrug, psykiatri og handicap.

Refleksioner og opsamling:

- Program vedr. samarbejdet med politi og VHC. Opmærksomhed på samarbejde eks., mellem politi og børne-unge området, samt SSP samarbejdet i Vejle Kommune. Ligesom der er samarbejde mellem Vejle Misbrugscenter og politi.
- Gaden som Living room – finde andre alternativer/tilbud skabes, så gaden ikke bliver dagligstue for udsatte borgere.
- Positive erfaringer med stofindtagelses rum. Minimere dødsfald og overdosis og på anden vis skadereducerende. Politiets opbakning til stofindtagelses rum.

Besøg ved Raincity.

Raincity er et tilbud til voksne med misbrugs- og psykiske problemer. Vi var inviteret til møde i Raincity hvor 2 medarbejdere fortalte om tilbuddet og hvordan der arbejdes med de hjemløse borgere. Derudover blev der fremvist forskellige små videofilm hvor tidligere hjemløse og medarbejdere udtalte sig om indsatsen i tilbuddet. www.raincityhousing.org/real-stories-real-lives

Raincity er en uafhængig, ikke politisk, velgørenhedsorganisation, som har eksisteret siden 1982 og er finansieret af VCH og BC- Housing. Raincity tilbyder innovative og specialiserede boligløsninger og støtte for personer, som har psykiske problemer, er hjemløse og/eller andre sociale og personlige udfordringer. Raincity har været banebrydende med specielt ”Housing first” filosofi. Vision: Et hjem til alle.

Raincity har samme målgruppe som Portland House. Der er fokus på hjemløse med psykisk lidelser og misbrug. Raincity har særlige programmer for kvinder, unge forældre, målgruppen af alvorligt psykisk syge og borger med HIV.

Model og filosofi:

1. Housing first.
2. Ikke visiteret tilbud – der henvender sig til hjemløse med ubehandlede psykisk lidelse, misbrug, problematisk adfærd (udadreagerende adfærd).
3. Skade reducerende tilgang - arbejder ud fra recovery.
4. Social inklusion – peer ansatte
5. Opmærksomhed. Undgå stigmatisering
6. Tro på forandring og udvikling.

I Raincity arbejder man ud fra metoden - Housing first, Assertive Community Treatment *(ACT) team.

Fundamentet i Housing First, er at borgeren har ret til at gøre egne erfaringer. Det er grundlæggende læring at få med sig i den erfaringsopsamling, hver borger må gøre sig, for at kunne udvikle eget liv, fra hjemløs til at skulle lærer at bo i egen lejlighed. Støtten er lige ved siden af fra medarbejderne, som er tilknyttet Raincity. Peers personer, som er tidligere brugere, er gode erfaringsudveksler for borgere, der skal lærer at bo for sig selv og klare eget liv i egen lejlighed. Erfaringer som at vokse med opgaven og hvor det at ”fejle” er ok og er væsentlige lærersætninger i Raincity. Grundsætninger i Raincity er bl.a.: Ingen lærer af andres fejl - og kom ikke med forslag.

Der er 5 nøgleord og principper i Housing First, der gør sig gældende:

- Ingen begrænsninger
- Ingen tidsbegrænsning
- Nyt sted ved konflikter
- Indskud
- Boligstøtte med ”Start kit” (møbler, tøj, mad, planter, sengetøj).

Der har været ydet en ekstraordinær indsats for at finde udlejere, der har været positivt og socialt involveret i at støtte op omkring lejere, der som udgangspunkt har været hjemløse. Det er lykkedes at finde udlejere, der er socialt engageret ved mund til mund metoden. Seneste resultat efter evaluering er, at 90 % af målgruppen af hjemløse har fået eget selvstændigt hjem efter 24 mdr.

Om inklusion udtaler en tidligere hjemløs fra Raincity, i et vidoeklip, om det at få en lejlighed i et boligkompleks: ”Der skabes nye venskaber og det opleves, at man ikke længere ignoreres”. Socialisering bedres. ”Det handler om at skabe lidt mere plads rundt om bordet”.

www.raincityhousing.org

Formålet med besøget har været, at Vejle Kommune har fået indsigt i hvilke tiltag, der er gjort for at udsatte borgere får bedre vilkår. Blandt andet har **Raincity** arbejdet med et helt grundlæggende princip om, at boligsituationen, skal løses som det allerførste for den boligløse borger, forud for alle andre problemstillinger, der i øvrigt måtte være til stede hos borgeren. Grundtænkningen i den sociale tilgang "Housing first" filosofi er, at "tag over hovedet" er en forudsætning for at alle videre hjælpeforanstaltninger fremadrettet har grundlag for at lykkes for den udsatte borger.

Besøget og viden om de erfaringer, der er gjort med "housing first", for udsatte borgere, kan bidrage til det videre arbejde, i Vejle Kommune for at forbedre vilkårene for udsatte borger med hjemløshed. Sociale indsatser i Vejle Kommune, som eks. "Hyttebyen" og andre tiltag herunder forsøget med CTI, hvor Vejle Kommune har modtaget puljemidler fra Socialstyrelsen til et projekt, hvor der afprøves 1 af 3 evidente metoder fra hjemløseområdet. Formålet er at få viden om metoden kan forebygge hjemløshed for borgere, der skifter boform. Det kan eksempelvis være fra indlæggelse til egen bolig eller fra bolig i en boform til egen bolig. Projektet hedder *CTI – Critical Time Intervention.

Refleksioner og opsamling:

- Hvad er de danske erfaringer med Housing first og kan det implementeres i Vejle Kommune?

*ACT – er en indsats af et tværfagligt udgående team, der rummer fx socialarbejdere, medarbejdere der giver støtte i hverdagen, sygeplejersker, psykiatere, misbrugsbehandlere, medarbejdere med administrativ kompetence, osv. Den henvender sig til borgere, der har de mest langvarige og intensive støttebehov og kun i meget begrænset omfang kan benytte støtteindsatser fra det sociale system

*CTI – **Critical Time Intervention**, er en tidsbegrænset case management metode på ni måneder, som yder praktisk og social støtte og er tovholder for andre støtte indsatser. Denne metode henvender sig til borgere, der i betydelig grad kan benytte det eksisterende støttesystem, og som primært har brug for støtte i en kortere overgangsperiode.

3. Dag.

Besøg ved ARYS -Centre for Excellence og introduktion v. Cody Callon, koordinator for undersøgelser, ARYS.

"At Risk Youth Project" - et fortløbende studie af risikofaktorer relateret til stofbrug blandt unge i risikozonen. Undersøgelsen ledes af BC Centre for Excellence in HIV/AIDS

Der foretages 800 interview årligt med unge misbrugere mellem 14-25 år. Ca. 40 % af de unge kommer tilbage og man henviser de unge til videre behandling.

Der gennemføres lange interview og opsamling af data finder sted til brug for analyser. De unge får 30 dollars for et interview

Viden om stedet sker primært gennem plakater, mund-til-mund, og opsøgende virksomhed i forhold til at opsøge de unge hvor de nu måtte befinde sig. Ideen er at lave en lavtærskel tilgang, så der opnås størst mulig kontaktflade og dermed kontakt til de unge.

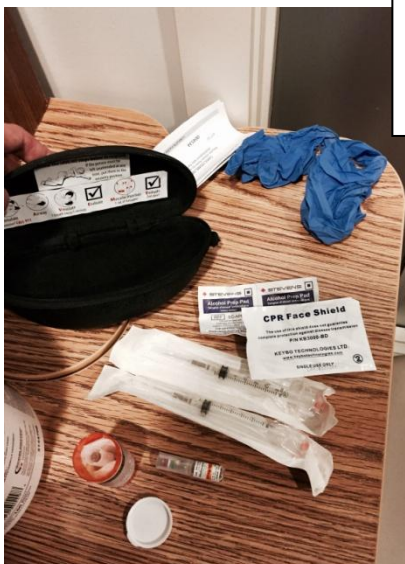
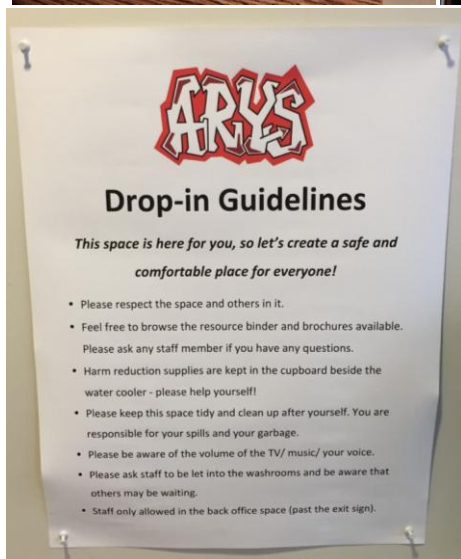

Foto: ARYS – Møde- og informations rum. Her udleveres bl.a. rene sprøjter, kondomer og pose med nødvendige ting, som sokker, tandbørste, tandpastapasta, sæbe og barbergrej

Besøg ved Kettle Society.

Foto: The Kettle er forholdsvis nybygget og kun 1½ år gammel bygning med 140 lejligheder på 16 etager. The Kettle organisationen har fem huse. Det hus vi besøgte, er det eneste for aktive misbrugere. De andre huse henvender sig til folk med psykiske problemer.

Der er en lang venteliste til lejlighed i The Kettle, 1200 ansøger til de 140 lejligheder.

Kettle Society, driver både opsøgende virksomhed og støtteboliger for hjemløse med misbrug, sociale eller psykiske problemer. Primært formål er at skaffe bolig til hjemløse.

Kettle Society er partnerskab mellem Bystyret og BC-housing etableret tilbage i 2008. Det blev den 14. Bygning af sin art, som skal afløse SRO's (Single Room Occupancy Hotels – værelse hvor man deler køkken, bad og wc med andre).

Her bor lejere i alle aldre og for de unge er det en overgangsbolig. Der arbejdes med, at beboerne bliver "livsduelige", hvilket betyder at de kommer til at kunne håndtere flere ting selv og bliver i stand til bedre at klare sig i livet og i egen lejlighed. Det er meningen, at beboerne skal blive klar til permanent bolig. Man kan blive boende. Gennemsnitlig alder er 45 år.

Huslejen er ca. 400 canadiske \$ og folk behøver ikke at flytte, selv hvis de får job. Husleje reguleres dog, hvis man er i arbejde og så vil huslejen udgøre 30 % af indtægten.

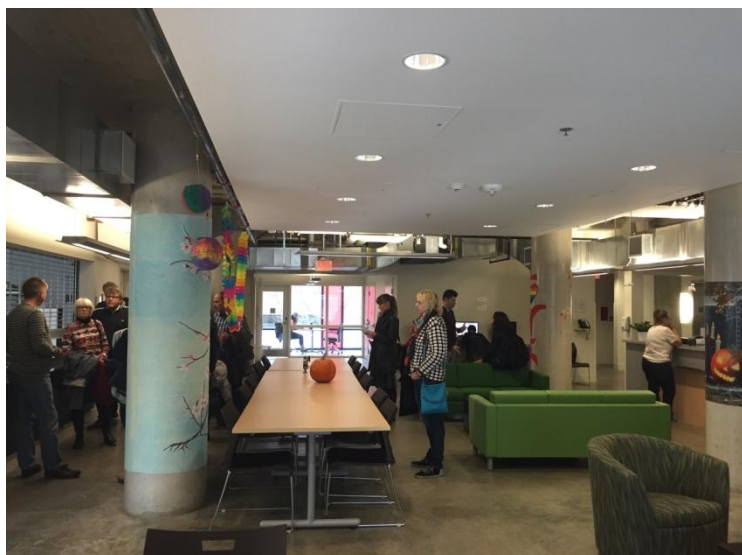

Foto:

Fællesareal i The Kettle. Ud over beboerne har selvstændige lejligheder, så er der også adgang til fælles TV-stue, fælleskøkken og spisested, adgang til PC og mini bibliotek med sofagrupper og lænestole. Biblioteket bliver også benyttet til gruppearbejde og lign.

Hver lørdag er der fællesspisning for alle og det er gratis at deltage i.

Der er ansat 15 fuldtids sundhedspersonale, samt 10 medarbejder til øvrige arbejdsopgaver, bl.a. sikkerhed mv.

Foto: Sundhedsklinik i The Kettle, rundvisning og introduktion.

65-70 % af beboerne har misbrugsproblemer, hvilket betyder at der er sundhedsklinik, hvor der er "harm reduction room" (clinical room) hvor man kan få rene remedier. Derudover er der daglig udlevering og overvåget medicin indtag. Misbrug skal ske i egen lejlighed. Der har været forekomster af overdoser.

Der er 24 timeres døgnvagt i ejendommen og i receptionen. Der er kun adgang gennem fordør. Sikkerhedsvagter lukker beboere ind, hvis de trykker koden. Beboere kan altid komme ind. Gæster skal kunne identificere sig og vise id, for at kunne komme ind. Adgang er reguleret.

Der er kameraer overalt i bygningen, selvom folk ikke konfronteres hele tiden, følger man uofficielt med i deres adfærd via brugen af deres kort i elevatorer mv. Der foretages inspektioner hver måned i alle lejligheder. For bl.a. ting der kan skabe brandfare, bed bugs mv. Udlejer har lov til at gå ind i lejlighed i følge loven.

Foto: Lejlighed i The Kettle. I lejligheden er der også et lille køkken og badeværelse og toilet.

Indretning af lejlighed: Gulve og møbler er lavet i brandhæmmende materiale. Der efterlades end ikke mærker efter brændende cigaretter på gulvet. Vægge og møbler, samt seng er lavet er særligt materiale og kan modstå bed-bugs. Ventilationen i lejlighederne er af høj kvalitet, hvilket betyder at man ikke oplever røg gener, fra rygere.

www.thekettle.ca

Besøg ved Directions – Youth Services.

Directions Youth Services Centre hører under Family Services of Greater Vancouver og er et døgnåbent tilbud til udsatte og hjemløse unge under 24 år. Tilbuddet er finansieret af midler fra blandt andet Bystyret, VCH, delvis af stat og provins, samt af private midler. (Budget: 2 mio. canadiske \$ (1 mio. fra familieministeriet, 0,6 fra VCH, resten fra Vancouver City og så private donationer).

Centret tilbyder de unge hjælp til akutte problemer og de basale behov. Det kan være et måltid, tøjvask, et bad eller lignende, ligesom der også bliver tilbudt lægehjælp. For at få de unge ind har centret blandt andet en hundekennel, hvor de hjemløses hunde kan være. Mange hjemløse – specielt de unge – holder nemlig hund eller andre kæledyr; både som selskab, men også som beskyttelse i det ofte hårde liv på gaden.

Foto: Til Højre - 2 hjemløse og hund sovende på Granville Street, fredag formiddag den 23. oktober 2015.

Foto: Nedenfor - hundekennel i Directions Youth Services.

Alle kan komme ind fra gaden og få hjælp og det er hovedsageligt unge med sociale problemer, som er hjemløse og har misbrug af alkohol og stoffer, som bruger stedet. Stedet er det eneste 24 timeres – drop-in sted for alle unge under 24 år. En del af medarbejderne er selv tidligere brugere, og det skaber tillid blandt de unge.

Når den unge henvender sig på stedet bliver der først og fremmest set på deres a) indkomst B) boligforhold og c) sundhed.

Centret journaliserer ikke besøgene på de unge. Registrering er ikke et krav. De unge skal blot mødes med omsorg. Dog registrerer man hvor mange, der kommer og hvad de efterspørger, men ikke hvem den unge er. De unge er ikke interesseret i at blive registreret.

Der er registreret 38.000 besøg, hvilket svarer til ca. 1000 kendte personer.

I takt med at de unge bliver ældre, bliver der lagt vægt på, at de bliver klar til at klare sig selv. Centret har programmer, der sigter på beskæftigelse og arbejde. I programmerne indgår træning i at komme i arbejde, træne de unge i at være i arbejde og i at beholde jobbet.

Der arbejdes på at rykke de forskellige servicetilbud til de unge ud fra området, idet de unge hjemløse, ikke vil identificeres med de ældre hjemløse i Down Town East Side.

Et andet program, der tilbydes fra Directions youth service, er et udgående opsøgende team. Medarbejdere der opsøger de unge med mad, nåle, og andet.

Foto: T.V. 15 madrasser. Directions youth service ønsker ikke overnattende, men har 15 madrasser så de i nødstilfælde kan tilbyde overnatning til de unge om vinteren.

Foto: Skilt på døren i Directions Youth - Jobtrænings program: 4-5 timers job pr. dag. F.eks. Affaldsprojekter, renoveringsarbejde, sætte skraldespande i stand, samle brugte nåle spande sammen, samle skrald på gaden. Basalt manuelt arbejde. Lønnen er 40 canadiske \$ om dagen.

Foto T.V. – Lastbil i baggrunden fra Food Bank på vej væk efter at have leveret fødevarer til køkken. Måltid koster 85 cent og tilberedes af ansat kok v. Directions Youth

www.directionsyouthservice.ca

Oplæg vedr. Collective impact.

Collective impact omhandler det at samlet indsats på tværs af forskellige aktører frem for at hver aktør køre sit program. Der arbejdes ud fra opmærksomhed på at nedbryde siloer og samle aktører der arbejder med samme problemstilling og mål, men har forskellige midler. Handler om at sætte borgerne i fokus, og i mindre grad organisationerne.

Besøg ved Granville Youth Health Centre www.innercityyouth.ca

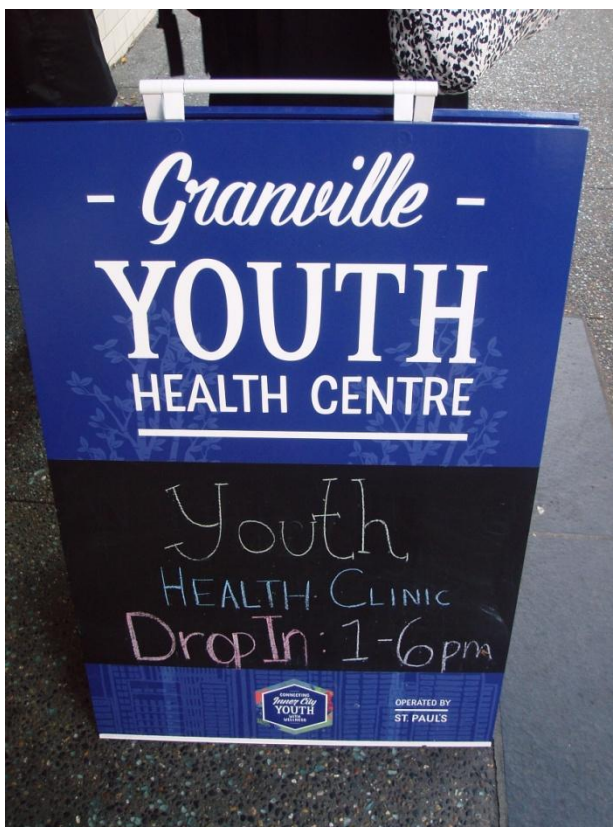

Foto: Skiltning på facaden til Granville Youth Health Center

Et direkte ("one-stop") og primær tilbud til unge under 24 med misbrug og/eller psykiske problemer. Centeret er designet i samarbejde med de unge brugere og skal tiltrække unge, som er svære at fastholde i behandlingskontakt.

Inner City Youth Program blev etableret i 2007 som udløber fra Skt. Pouls Hospital. I opstarten blev det finansieret af donationer. I dag er det en del af sundhedsministeriet. (Budget: 1,6 mio. canadiske \$)

*Granville Youth Center, blev åbnet i marts 2015. Der arbejdes ud fra *ICM metoden, Intensiv Case Management, der blev indført i 2014.*

Granville Youth Center har åbent 6 dage om ugen og er det eneste af sin slags i Canada.

Tilbyder rådgivning, terapi, psykiatrisk visitation, rekreativt gruppesamvær, færdighedstræning og socialrådgivning. Ansatte: psykiater, socialrådgivere, sygeplejersker, psykolog og 5-6 Peers.

***ICM – Intensive Case Management**, er en indsats med en case-manager, der yder social og praktisk støtte i hverdagen og fungerer som tovholder for andre indsatser. Den henvender sig til en mellemgruppe med langvarige støttebehov, men som i nogen grad kan benytte eksisterende tilbud

Man kan komme direkte fra gaden og ind i Granville Youth Center for at lave en aftale og der fortsættes med opfølgning og løbende samtaler. Der tilbydes sundhedshjælp, psykologbistand, socialrådgivning i forhold til forsørgelsesgrundlag og hjælp til boligsøgning og opskrivning til bolig.

De unge tilbydes bolig i bl.a. Kettel Housings, Covenant House og andre steder.

Der arbejdes også med Headspace-programmet. De unge bliver bedt om at svare på spørgeskemaet, når de kommer til stedet. 250 unge har svaret indtil nu. Skemaet er med til at synliggøre hvilke problemstillinger den unge har og hvor den rette indsats bør sættes ind.

Metoden er påbegyndt for 3 mdr. siden og er en ny model, allerede nu er der stor succes med metoden/tilgangen.

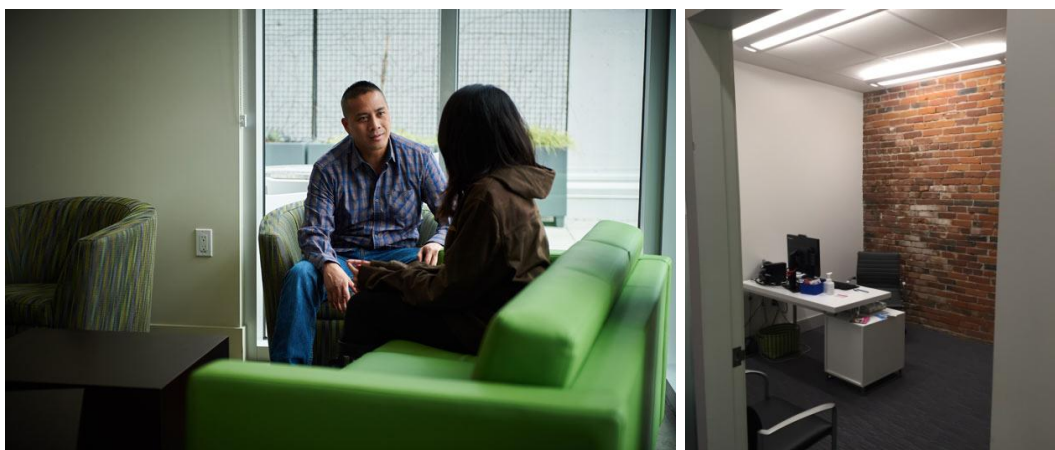

Foto: Granville Youth Health Center – foto fra hjemmesiden – ansat og ung i samtale i åbent rum. Foto ved siden af viser et kig ind i et samtalerum.

Foto:

Voksenudvalget og Velfærdsforvaltningen til møde med leder og læge, Steve Mathias, af Inner City Youth Program i Granville Youth Health Centre.

Besøg ved Covenant House. www.covenanthousebc.org

Foto: Indgang til Covenant House- Udvalget besøgte Covenant House, som er en international organisation stiftet af den katolske kirke. Organisationen hjælper alle udsatte unge uden skelen til religiøs eller kulturel baggrund, og i det daglige arbejde har kirken ikke den store indflydelse.

Indgangen til Covenant House er deres Community Support Services, som både laver opsøgende gadearbejde og har et drop-in med hjælp til de mest basale behov for unge op 24 år. Den opsøgende indsats og drop-in er første kontakt med de unge, og størstedelen af disse unge opsøger institutionen for yderligere hjælp.

I Covenant House tilbydes også Case manager og Case management Team.

Covenant House tilbyder hjælp til hjemløse, bortløbne og unge i risikozonen i alderen 16-24.

I Covenant House kan de unge komme direkte fra gaden og man tilbyder overnatning og har i alt 54 senge, (30 pladser til mænd og 24 til kvinder). Derudover tilbydes lægetjek, måltid mad, bad, vask, rent tøj og rådgivning og andre tilbud indenfor social service.

Der ydes også støtte til de unge til at finde et egnet sted at bo på længere sigt, samt støtte til at komme i arbejde eller uddannelse. Derudover ydes støtte til unge med psykisk lidelse, misbrug, hjælp til at komme i behandling, samt få hjælp til at komme i kontakt med myndigheder og få skabt et indtægtsgrundlag. De mere langsigtede forløb, der tilbydes unge, er møblerede lejligheder, med egen betaling, samt med adgang til støtte af medarbejdere 24 timer i døgnet, støtte til at klare sig i egen bolig, og støtte til at komme videre i livet.

Foto:

Donerede hygiejneartikler og tøj til Covenant House, som opbevares i kælderen.

Family Services of Greater Vancouver www.fsgv.ca. Vi besøgte Ministeriet for børn og unge, Provsregerings kontor, som huser flere indsatser under samme tag og omfatter et bredt spekter af sociale indsatser rettet mod familier og børn, rådgivning, opsøgende virksomhed og undervisning, mv.

Opsøgende indsats i forhold til børn og unge på gaden: Medarbejderne arbejder i udekørende teams. Tidligere har de været primært opsøgende, med rygsæk på gaden. Men i dag er teamets arbejde primært opsøgende i forhold til at følge op på de børn og unge, der i forvejen er kendte. Målgruppen er børn og unge i alderen fra 12-25 år, med traumer, misbrugs problemer, sociale og psykiske problemer. En stor del af målgruppen kommer fra etniske minoriteter.

Der arbejdes ud fra Harm-reduktion model og relationsarbejde prioriteres. Medarbejdere har altid 8 canadiske \$ med, så de kan tilbyde et måltid mad til barnet eller den unge. Dette for at opbygge en relation. Man kan ikke tvinge unge til at få hjælp, men blot tilbyde hjælpen.

Der er ingen beføjelser til tvangsfjernelser og der er ingen forebyggende foranstaltninger. Der er dog fokus på risikogruppen. Man har mulighed for at tage psykiater med på gaden, hvis nødvendigt.

Foto – Spisebord i køkkenet hvor de studerende i et særligt uddannelsesprojekt spiser i Family Services of Greater Vancouver

Historien om bordet er, at en lokal tømmersker hørte om uddannelsesprojektet og at der var et ønske fra de studerende om et bord der var stort nok til at de alle kunne sidde omkring det. – Og så lavede han et særligt bord til de studerende.

Unge konsulenter – arbejder med gruppen af unge mellem 12-19 år, der har psykiske lidelser. Arbejdet består i at støtte op omkring unge, der har været anbragt eller på anden vis har været i kontakt med systemet, f.eks. retssystemet. Der arbejdes blandt andet i et projekt, hvor opgaven er at udtale sig og komme med anbefalinger til rette indsats for den konkrete unge, det drejer sig om.

Undervisningsministeriet - Vancouver college – projekt for særligt udsatte:

Projektet er et undervisningstilbud der henvender sig til særligt udsatte unge med belastede baggrund. Der er tilknyttet 20 studerende, kønsfordelingen er 50/50. Der er tilknyttet to medarbejdere/undervisere. Undervisningstilbuddet er åbent på hverdag i tidsrummet mellem kl. 8-15. (et bedre tilpasset tidspunkt ville være fra kl. 11-18, hvis det skulle tilpasses de unges reelle behov.)

I 2014 blev 16 unge studenter.

Studiet er tilpasset de unge. Det betyder, at der ikke er mere end 2 kurser, som den studerende kan vælge. De studerende vælger selv tid og sted for deres studier og hvad de magter. Underviserne er meget opmærksom på at møde de studerende, der hvor de er og få tilrettet individuelle

forløb, der er passer den enkelte studerende.

Der forberedes frokost til de studerende hver dag. Frokosten spises sammen ved et bord, der er så stort at alle kan samles omkring det. Det sociale fællesskab vægtes, da de unge har meget sparsomt netværk.

Formålet med besøget har været, at Udvalget og Forvaltningen har fået indsigt i hvilke tiltag, NGO'er, velgørenheds institutioner og offentligt drevet institutioner, har gjort for at udsatte borgere får bedre vilkår. Blandt andet arbejdet med forebyggende og opsøgende indsatser, samt indsatser på kort og lang sigt.

Viden om de opsøgende og forebyggende erfaringer og perspektiver, der er gjort i relation til de unge udsatte borgere i Vancouver, kan bidrage til det videre arbejde, i Vejle Kommune for at forbedre vilkårene for de unge udsatte borger. Hvorledes kan der trækkes tråde til arbejdet i relation til eks. Vejle Kommunes tilbud som Ungepensionat for unge borgere i alderen 18-30 år uden bolig, Café Parasollens støtte og hjælp til brugerne under højbanen, Kirkens Korshærs hjemløseprojekt Kvisten og Socialsygeplejerske til forebyggelse og fremme af sundhed hos blandt andet hjemløse borgere og øvrige indsatser? Kan der trækkes yderlige tråde til inddragelse af frivillige i det sociale arbejde og i givet fald hvor kan det overføres til sociale indsatser i Vejle Kommune. Besøget kan således også bidrage til igangværende arbejde i Vejle Kommune om aktivt medborgerskab og samskabelse.

Refleksioner og opsamling:

ARYS: Opsøgende – kontaktskabende – forskningscenter:

- Stedet er kendetegnet ved at være rådgivende, jfr. artikler baseret på forskningen, information og opsøgende aktivitet.
- Konteksten med at udlevere muleposer til unge misbrugere med forskelligt indhold, sokker, tandpasta m.m. Kunne det i Vejle perspektiv evt. være andre steder, der udleverede muleposen – eks. sygehuse ved udskrivelse /endte behandling?
- Interessant med de fund man havde gjort i forhold til at skabe boliger til hjemløse og oplysningerne om at det er svært for dem at være i de rammer/boliger.

Kettle:

- Interessante rammer til målgruppen af misbrugere og psykisk syge. Overraskende roligt. Pæne boliger og rammer i øvrigt – lidt institutionsagtigt!
- Forskellige aldersgrupper kunne bo under samme tag.
- Obs på det reelle flow på 10 % - finansieringen lægger op til et flow på 60 %? Kan det ud over flaskehals problematik også medføre økonomiske udfordringer i forhold til finansieringen og dermed driften af stedet?
- Etablering af sundhedsklinik i huset, samt sociale tiltag jfr. køkkentræning og lig. gruppeforløb.
- Kontrol/tryghed og overvågning/sikkerhed ved brug af kameraer. Særskilt indgang. Handlende kommer ikke ind pga. sikkerhedsforanstaltning.

Refleksioner og opsamling: forsat.....Directions – Youth Service:

- Afgørende med lav barriere tilbud, samt adgang for kæledyr.
- Opmærksomhedspunkt vedr. unge hjemløse, der ikke ønskede at blive sammenlignet med ældre hjemløse! Identifikation.
- Aldersopmærksomhed ved 25 år. Hvad betyder det at man sætter aldersgrænsen ved 25 år, "taber" man nogle unge, der er i målgruppen, men falder ud af tilbuddet efter det fyldte 25. år?
- Gratis medicin/kort, billige måltider til 85 cent.
- Oplysninger om at medarbejdere brænder ud. Der er mange trusler og et hårdt miljø at være i.
- Fokus på beskæftigelse og job: De unge kunne via program blive trænet op til at søge arbejde, et udviklingspunkt.

Collective impact:

- Mange aktører løber lige efter hinanden – dagens indtryk.

Granville Youth Health Centre:

- Mange tilbud samlet på et sted – en indgang. Relativ anonym indgang.
- Kunne behandle både misbrugere og psykisk syge – der skelnes tilsyneladende ikke til at det skulle være begrænsende – jfr. behandlingstilbud.
- Sags stamme på 16 = kvalitet i arbejdet. 9 ansatte og 5-6 peers.
- Stor succes rate. Forbyggende tiltag og tilbud om ambulant behandling, samt henvisning til sygehus ved alvorlig psykisk sygdom.

Covenant House:

- Mange varer og donationer blev givet/doneret til stedet.
- Tilbud hvor man kunne bo så længe man ville og sagen startes med det samme.

Family Services of Greater Vancouver:

- Undervisningstilbud et godt tilbud – dog genkendeligt.
- Relationsarbejdet vægtes – eks. på de 8 \$ til et måltid og til at skabe relationer. Væsentlig at kunne bibeholde relationer og have en Harm-reduktion tilgang.
- Accept at børn går på gaden – meget udfordrende.

4. Dag.

Oplæg og besøg: VCH Mental Health & Addiction Supported Housing - Look Out Emergency Aid Society. Vi mødes med André og Nick, der arbejder i team, der arbejder målrettet med at finde rette match mellem borger og bolig.

Vi besøgte et shelter, som er det eneste, som ligger udenfor centrum. Hvert område har et mental health team, der er i alt 7 mental health teams. Disse teams varetager mental housing, det vil sige sørger for at finde bolig til hjemløse borgere med sindslidelse. Både henviste og ikke-henviste kan komme på venteliste til mental housing. Der er både kortere og længerevarende psykiatriske behandlingstilbud og der arbejdes ud fra flere forskellige indsatser. Et af indsatsområderne er, at undgå at folk skal blive længere på psykiatrisk hospital end nødvendigt, når de er færdigbehandlet alene pga. manglende bolig.

Et andet indsatsområde er etablering af 1700 boligtilbud fordelt på henholdsvis et rums boliger og egne lejligheder med tilknyttet 24-timers hjælp fra udkørende teams. Borgerne underskriver en kontrakt, hvormed de kan blive flyttet rundt fra en lejlighed til anden, som del af processen i at kunne flytte fra shelteres til andre boligformer, alt efter hvor man befinder sig i egen udviklingsproces. Det er også et indsatsområde at følge og vurdere om borgeren er på rette niveau/behandling i forhold til bosted/tilbud. Derfor tilbydes der også flere forskellige boformer.

Folk med psykiske problemer har ret til et tilbud. Hvis ikke der er plads i deres housing-program, så midlertidigt tilbud i et shelter. Der er forsat behov for flere BC- housings eller andre former for socialt boligbyggeri til målgruppen. De fleste brugere er tilknyttet mental health team.

Særligt projekt - Look Out Emergency Aid Society

Fra juli 2015 har VCH Mental Health kørt et projekt hvor der har været reserveret 10 pladser på shelter til borgere med akutbehov - enten fra hospital eller gaden. Det er således borgere, der ikke har bolig og er i risiko for at ende ud i hjemløshed, der ud fra housing first princippet tilbydes plads på en af de 10 pladser med ophold i op til 30 dage.

Der afholdes møder 2 gange om mdr. med 3 andre aktører, der går sammen for at finde et fremadrettet tilbud til de pågældende borgere. Det skaber et flow.

Nøglen til succes ligger i at netværke med andre, for at nå mål for borgeren med at finde egnet bolig.

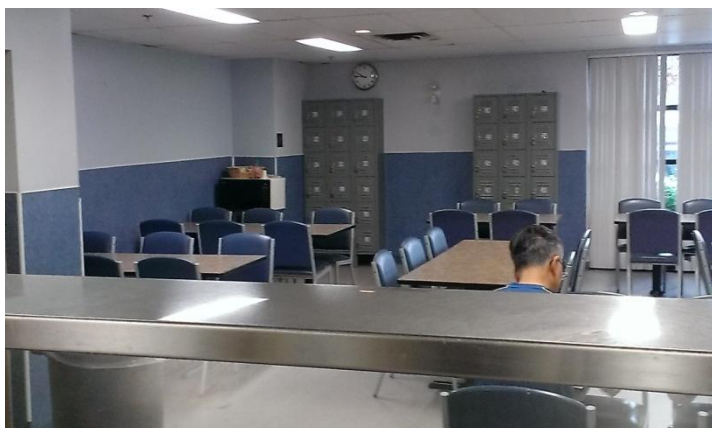
Der er variation i om den enkelte aktør samarbejder med hospitalet eller kommunale aktører. Der er samarbejde mellem aktørerne, men det er stadig i et vist omfang vilkårligt hvilket tilbud den pågældende får.

Mental health teamet gør meget ud af det relationelle arbejde og sikre deres borgere gode referencer, når de skal flytte videre til anden bolig. De skal her samarbejde med private udlejere. Der er fokus på at skabe gode relationer og samarbejde med udlejere, de gode historier bruges og baner vejen for "nye" beboere.

Der er mange fondsfinansierede tilbud, som arbejder med det samme. Det kan være vanskeligt at få overblik over den samlede mængde af tilbud. Det er et problem med så mange aktører, og det udspringer nok af det frivillige afsæt.

Foto: T.v. Facaden af Look Out Emergency Aid Society. Nedenfor: Sovesal for mange, med køjesenge. Mindre værelse med overnatning for max 3 personer. Nederst: Spisesal for mange. Mindre køkken og plads for de få.

www.lookoutsociety.ca

Formålet med besøget har været at Udvalget og Forvaltningen har fået indsigt i hvilke tiltag, **Look Out Emergency Aid Society** i samarbejde med sundhedsvæsenet, har gjort for den gruppe af udsatte borgere, der har store vanskeligheder med kontakt til myndighed, sundhedssystem og kontakt til støtteforanstaltninger i det hele taget.

Besøget har bidraget til inspiration til Vejle Kommunes videre arbejde til de eksisterende tilbud og trækker tråde til, f.eks. Hyttebyen for borgere, som ikke kan bo i almene boliger eller Nat-herberg til borgere uden overnatningsmulighed og Socialsygeplejerske til forebyggelse og fremme af sundhed hos blandt andet hjemløse borgere og øvrige indsatser, som eksempelvis Opsøgende medarbejdere.

Refleksioner og opsamling:

Look out:

- Shelter udenfor området, Downtown– 10 pladser og borger der følger et program, der resulterer i at på nuværende tidspunkt er 26 borgere kommet ud fra shelter og videre.
- Medarbejder oplyste, at de havde held med at få indsamlet data om de hjemløse. Indsamling af en betydelig mængde data, som benyttes til at kvalificere indsatsen fremadrettet.

Besøg ved Turning Point Recovery -Introduktion til misbrugsbehandling, samt rundvisning i tilbuddet v. leder Brenda L. Plant.

Turning Point Recovery, som misbrugsbehandling, har fungeret i 34 år. Har været på dette sted (foto) siden 1984.

Der er 22 beboere i behandling ad gangen. Brugeren bor her, men skal gerne have rådgivning ude i deres eget kvarter. Således for at sikre et netværk, når de er færdigbehandlet.

Foto: Turning Point Recovery, 2 nabohuse, som Voksenudvalget besøgte.

Målgruppen er misbrugere, der selv er motiveret for behandling og ønsker hjælp til at komme ud af misbruget. Der er tale om abstinens behandling og der er meget få på metadon. Aldersgruppen man har /har haft i behandling er fra 19-78 år. Gennemsnitsalderen er 35-45 år. Der er meget få regler,

intet misbrug eller vold er acceptabelt på stedet. Derudover skal man deltage i gøremål i huset, passe huset og deltage i grupper og samtaler.

Der arbejdes i 3-5 måneders programmer. I de første 30 dage er der ikke udgang uden ledsagelse fra behandlingsstedet og det forventes, at man først på det tidspunkt er stabiliseret og efter 60 dage er der mulighed for udgang 1-2 dage i sammenhæng. Der arbejdes i uddannelsesgrupper og adfærdsgrupper. Der tilbydes terapi, yoga m.m. Der arbejdes efter Smart re-recovery og der tilbydes efterværnsprogram. Tilgangen er, at brugerne skal give noget tilbage i en arbejdsmæssig tilgang – eksemplvis som peers, frivillige, foodbank eller opsøge hjemløse på gaden og lign tiltag.

Størstedelen har psykiske problemer, såsom depression og angst. Turning Point Recovery tager kun brugere i behandling, så længe, der er en samarbejdsaftale om behandling i psykiatrien og brugerne ikke er debuterende eller ny diagnosticeret indenfor psykiatrien.

Erfaringen er, at de bliver nødt til at holde fast greb i brugerne og vise dem vejen. Man vil gerne have et udslningshus, så brugerne ikke går direkte fra behandling til gaden, for at undgå tilbagefald. Med deres nye housing program er man blevet mere overbevist om, vigtigheden af at have styr på, hvor brugerne har deres bolig og hjælpe dem der. Så de ikke slipper dem før, de er klar til det.

Turning Point Recovery udvider, så de får op til 67 pladser i alt, da der bygges andre steder. Op til 75 % forbliver clean, hvilket er langt højere end andre steder. Turning Point Recovery går efter at blive akkrediteret, og er snart klar til det.

www.turningpointrecovery.com

Formålet med besøget har været, at Udvalget og Forvaltningen fik indsigt i hvilke tiltag og erfaringer, der gøres i **Turning Point Recovery** misbrugsbehandling. Herunder perspektiver på hvorledes både traditionelle og alternative behandlingsmetoder virker og for hvilke borgere.

Besøget og viden om erfaringer, der er gjort, kan bidrage til det videre arbejde, i Vejle Kommune for at forbedre vilkårene og mulighederne for behandlingstilbud til borger med misbrug. Hvorledes kan der trækkes tråde til arbejdet i relation til eks. Vejle Kommunes tilbud; Vejle Misbrugscenter, Center Døgn, Opsøgende sygepleje, som retter sig mod borgerne med misbrugsproblemer og psykiske problemer og øvrige indsatser.

Refleksioner og opsamling:

- Behandling: Minnasota program bl.a.
- Samarbejde med andre myndigheder og instanser, følger brugerne med ud hvor hjælpen er. Eks. samarbejde med VCH og andre.
- Mange steder rundt omkring i huset var der mange synlige opslag om tilgange og retningslinjer for programmer m.m. I øjenfaldende mange opslag, tankevækkende jfr. hvordan gør man det skrevne ord til handling? Og hvorfor så mange opslag?
- En del brugere befandt sig udenfor under vores besøg, hvor de stod og røg. Hvor meget program og hvor meget er det en del af dagligdagen?

Dialogmøde med Vancouver Coastal Health (VCH)

Formålet med mødet i VCH var at afslutte og afrunde det 2 dage lange program, som VCH havde arrangeret for os. Derudover fik vi lejlighed til at mødes med de mange samarbejdspartnere, som havde indgået i programmet. På mødet fik vi lejlighed til drøfte de indtryk vi havde fået under besøgene, samt fortælle om hvordan vi i Vejle Kommune iværksætter og arbejder med sociale indsatser på det sociale område.

På mødet blev VCH's brug af peers drøftet, hvilket inspirerer i forhold til arbejdet med sociale indsatser. Brugen af peers hjælper VCH til at få indsigt i hverdagen på en anden måde, end hvis det kun er professionelle, der arbejder med området. Oplæring og træning af personale fra eks. VCH. Vigtig med fokus på oplæring og koordinering. De har et program, hvor peers er gående fra frivillige til egentlige ansatte med kontakter og faglige krav til den ansatte peer.

Peers har grundlæggende viden om miljøet og ser nye udfordringer i særlige udsatte miljøer. Peers er med til at bygge broer indadtil og udadtil i forhold til brugere, som professionelle ikke kan. Anden respektfuld måde og tilgang fra peer til borger.

Besøg ved Collingwood Neighbourhood House - Møde med Peter Greenwell, Coordinator Homeless programs Collingwood Neighbourhood House. www.cnh.ca

Collingwood Neighbourhood House er et beboerhus med fokus på arbejdet med at øge det generelle vefebfindende for lokalsamfundets beboere. Programmet omfatter før-skoleprogrammer, familieprogrammer, unge- og voksne aktiviteter, senioraktiviteter, immigrantservice, hjemløseindsatser, etc.

Hjemløshed: Der findes ikke shelter i dette område. Der er ansat 2 medarbejdere på deltid, der har opgaven vedr. hjemløse. Det drejer sig primært om borgere i de socialt udsatte områder, manglende boliger og lav indkomst er kendetegnende for målgruppen. Fokus er mere på forebyggelse. Der ydes hjælp og støtte til adgang til offentlige ydelser for de hjemløse, eksempelvis vurderes det i konkrete situationer om indkomstniveau kan øges. Der ydes støtte til at få de hjemløse væk fra gaden, får bl.a. folk skrevet op til boliger, da der er lang venteliste til boliger. Generel bekymring for, at der sker huslejestigninger indenfor de næste år. Eks. på at nye lejere oplever huslejestigninger, selvom der ikke er sket forbedringer af lejligheden siden forrige lejer er flyttet. Der tilbydes gratis morgenmad hver lørdag til hjemløse og her mødes medarbejderne også med de hjemløse.

Prostitution og salg af seksuelle ydelser forgår i området og et opsøgende team, som arbejder om natten på gaden, forsøger at komme i kontakt med kvinderne og derigennem også afhjælpe hjemløshed. Der er gennemsnitlig 15-20 prostituerede kvinder på en fredag-lørdag nat. 90 % af de kvinder er i høj risiko og de mest udsatte på gaden, blandt andet for overgreb og overfald. Der arbejdes med programmer og indsatser, der tilbyder kvinderne tag over hovedet, kontakt til myndigheder, samarbejde med politi i forhold til rettigheder og sikkerhed for kvinderne. Man vil gerne etablere et krisecenter for kvinder. 60 % af kvinderne er aboriginals.

Ca. 9.000-16.000 er afhængig af offentlig hjælp i området. Ca. 65.000 husstande er i lavindkomstområdet og betaler mere end halvdelen af deres indkomst i huslejen og er dermed i risiko for at ende ud i hjemløshed.

Et stort problem er de unge på 19 år, der har været i plejefamilier. Når det ophører ved det fyldte 19. år og er der risikoen høj for, at de unge ender på gaden, som hjemløse. Særligt de unge aboriginals er i særlig risiko.

Foto: Skilt på facaden Collingwood Neighbourhood House. Non-profit organisation. Der er omtrent 9 af den slags huse i Vancouver. Tilstedeværelse kræver lokal interesse for at etablere det.

5. Dag.

Besøg og rundvisning af Portland House Society (PHS).

PHS er en non-profit organisation, som samarbejder bredt med andre aktører indenfor området hjemløse med misbrug og/eller psykiske problemer. PHS blev stiftet i 1991 og begyndte med at tilbyde støtteboliger i et enkelt-rums hotel - The Portland Hotel - i hjertet af Vancouvers Downtown Eastside - og har som mission bl.a. at udgøre et innovativt alternativ til offentlige tilbud og tænkning.

PHS driver i dag en række tilbud og aktiviteter målrettet de svageste misbrugere og psykisk syge. Tilbuddenes udgangspunkt er ikke-dømmende og har afsæt i en skadesreduktions tænkning, hvor der f.eks. ikke kræves stoffrihed for at kunne modtage hjælp, støtte og bolig.

Programmerne omfatter: støtteboliger med klinisk støtte, nødboliger, primær sundhedsprogrammer, tandklinik, væresteder, nålebytte, lav tærskel metadon, overvåget stofindtagelses rum, chokoladebutik, bank og alternative former for afgiftning.

Besøg hos InSite.

InSite er finansieret af Vancouver Coastal Health. InSite, som drives af Portland House Society, tilbyder overvåget og sikker indtagelse af stoffer og er i tæt kontakt med øvrige sundhedstjenester i Vancouver. InSite er Nordamerikas første lovlige stofindtagelsessted og arbejder med udgangspunkt i en skadesreduktionsfilosofi.

Foto: Voksenudvalget og Velfærdsforvaltningen besøger InSite – Her i stofindtagelsesrummet hvor medarbejdere fra PHS fortæller om InSites historie og opståen.

Historisk set var området fyldt med hoteller, dette i starten af det 20. århundrede. Området udviklede sig over tid til at huse folk med lavindkomst. 1. nations, fattige og socialt udsatte bosatte sig i området. I 1970-80'erne oplevede man, at folk ikke længere passerede igennem, men blev boende. Og det blev et problem.

I 80'erne skete der en parallel udvikling med stor stigning i befolkning og reduktion i antallet af boliger, der var råd til at bo i. Der opstod en stor stigning i hjemløse. Mange af hotellerne i området er i dag SRO (Single Room Occupancy Hotels – værelse hvor man deler køkken, bad og wc med andre), hvor huslejen er billig, men forholdene er dårlige.

I 80'erne sker der en voldsom stigning af misbrugere i området, pga. fald i priser på heroin og kokain, og man oplever mange dødsfald efter overdoser blandt misbrugerne.

I midt-90'erne opstår yderligere problemerne omkring HIV og AIDS. Dette kombineret med et i forvejen meget sårbart område, hvor adgang til rent vand og de hygiejniske forhold omkring misbrugerne er miserable, skærper smitterisikoen yderlige. Dødsfald og overdoser bliver hyppigere i området. På daværende tidspunkt var Vancouver det sted i den vestlige del af verden, der var hårdrest ramt af HIV og AIDS udenfor Afrika. Gennem 90'erne oplevede man at gå fra et dødsfald om ugen til mere end et om dagen.

Der har været lavet studier af ca. 2000 personer i den marginaliserede gruppe, som opstod i kølvandet på HIV-udbruddet i 80'erne. Man har fulgt disse personer. Studiet, samt pres fra lokalsamfundet, kombineret med en borgmester, der var villig til at kigge på stofindtagelsesrum med bemandet og superviserende personale gjorde, at der skete tiltag på området.

Det man først forsøgte at gøre som løsning på problemerne var at udlevere gratis nåle/sprøjter til misbrugerne i området. Men det var langt fra tilstrækkeligt. Man stillede også spørgsmålet: Hvordan skaber vi et sted hvor misbruger føler sig godt tilpas? Det var et brugerønske at få et rum, der var overvåget og med tilknytning af personale.

I slutningen af 90'erne fik man til en start etableret et 3-rums fixe-rum.

Foto:

Plakat hænger på Drug Useres Ressource Center – Af teksten og overskriften fremgår at der har været kæmpet for at InSite i dag eksisterer.

InSite har eksisteret i over 10 år uden der har været dødsfald af overdosis.

InSite blev senere etableret i 2003. Det er et langt større tilbud og rum med gode faciliteter. Stedet er en adgang til sundhedsydelse. De benyttes af mellem 600-1000 besøgende hver dag. Stofindtagelsesrummet er udviklet i samarbejde med brugerne og der er tæt samarbejde med ambulancefolk.

Tilgangen har været at skabe en god relation til brugerne af stofindtagelsesrummet. Med fokus på at ændre "klienttilgange" og minimere barriere og konflikter. Medarbejderne bidrager til at skabe et miljø, hvor man, med brugerne, tale om og spørge ind til almindelige dagligdags ting.

Målet og tilgangen er, at man skal kunne vise engagement og medmenneskelighed og være i øjenhøjde med de brugere man møder. Det at skabe relationer på et helt basalt niveau og at kunne byde folk

velkommen er en indsats, som man i PHS regi vurderer, er helbredende. De har også personale der hjælper med Housing, socialvejledning og øvrige ting.

I stofindtagelsesrummet er ansat 2 sygeplejersker og 2 øvrige medarbejder er til stede når der er åbent. Sygeplejerskens rolle er at vejlede og støtte. Personalet må ikke stikke brugerne. Ellers serviceres og hjælpes brugerne af personalet. Der tilbydes kaffe, cigaretter og andet, for at sikre flow, så andre kan komme til at benytte kabinerne på skift. Derudover er der folk fra området til at hjælpe. Fire timers arbejde til en begrænset løn, og er en form for jobtræning.

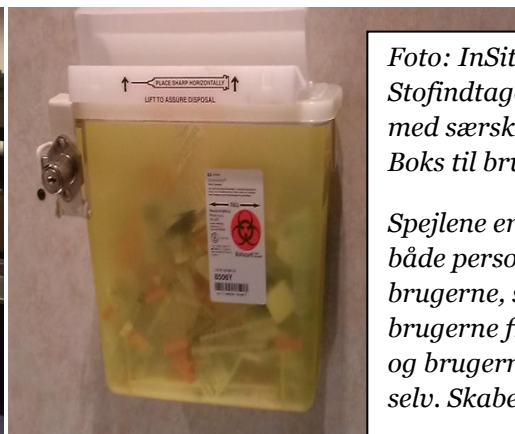

Foto: InSite – Stofindtagelsesrum med særskilte kabiner. Boks til brugte nåle.

Spejlene er til brug for både personalet og brugerne, så de kan se brugerne fra fronten og brugerne kan se sig selv. Skaber sikkerhed.

Foto: InSite – skranke med forskellige remedier, så som engangssprøjter til brug for stofindtagelse, til fri afbenyttelse for brugerne. Der er fokus på gode hygiejniske forhold, samt sundhedsfaglig vejledning til brugerne til gavn for den almene sundhedstilstand.

På skranken med de forskellige remedier står en rose i en vase.

Besøg i forhal til The Pennsylvania Hotel og introduktion til boligprojekt rettet mod misbrugere og psykisk syge i The Pennsylvania Hotel.

PHS blev etableret i 1993 i The Pennsylvania Hotel af en sygeplejerske, der arbejdede i området og med misbrugere og hjemløse og er i dag en del af organisationen og boligmassen i PHS Community Services Society.

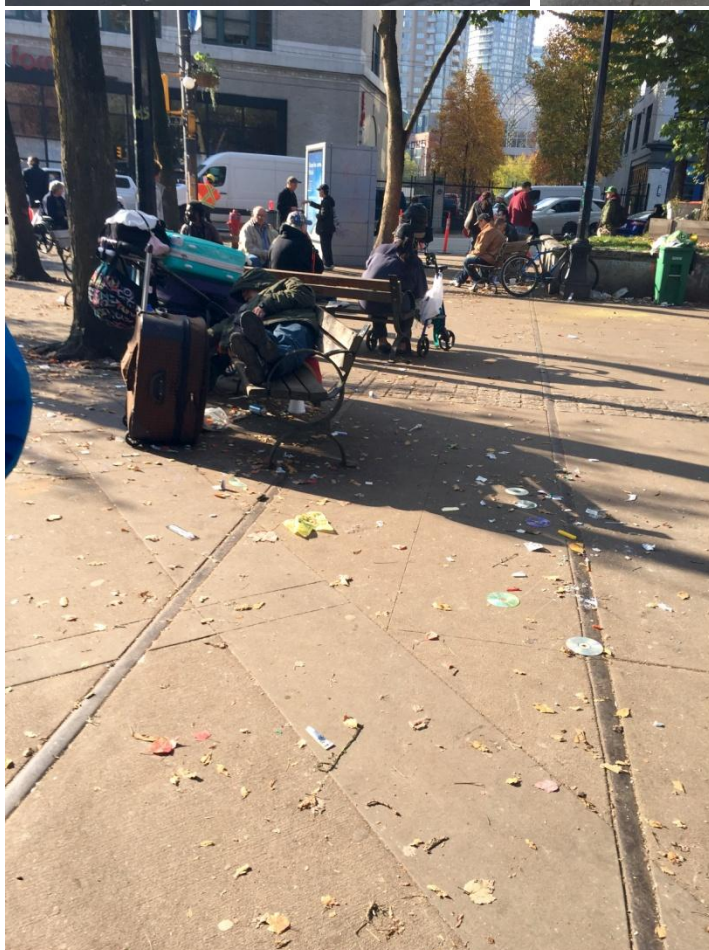
Der er 44 lejligheder, hvortil der tilknyttet bostøtte. 50 % af beboerne har behov for tilgang til sundhedsklinik, som er støttet i et partnerskab med Vancouver's Coastal Health. To sundhedsklinikker er tilknyttet the Pennsylvania: the Community Transitional Care Team (CTCT) and the Pennsylvania Supported Suites (PSS). Her er 10 aflastningspladser, der knytter sig op på beboere, der er blevet udskrevet direkte fra hospitalsophold og har brug for tilknytning af sundhedspersonale til daglig omsorg og pleje. Ligesom tilbuddet henvender sig til kroniske alkoholmisbrugere, der har brug for et permanent hjem.

Foto th.: The Pennsylvania Hotel - blev bygget i 1908.

Foto tv.: Gaden som opholdsrum for områdets udsatte.

Nederste foto: Meget belastet område hvor misbrugerne holdt til.

PHS ser sig selv som den organisation, der bliver talerør for de svage og udsatte, både i det offentlige rum og blandt private og øvrige aktører.

Vigtigt at se mennesket, frem for at se de udsatte som ofre. Tolerance og medmenneskelighed er væsentligt egenskaber at besidde, når man ser på det hele menneske. Gå med uden at dømme, og være vidne til deres liv.

Et af kerneområderne for PHS er ud over at skabe hjem, også at skabe meningsfuld beskæftigelse, samt bruge peers i arbejdet fremadrettet for at skabe vækst og udvikling. Blandt andet er der etableret et storkøkken, der producerer 800 måltider om dagen. Måltiderne som bringes ud af peers og frivillige. Det er med til at tilbyde måltider og stabilitet til de hjemløse og mest udsatte borgere

PHS har også fokus på hvordan man tilbyder indsatser til aboriginals, 30 % af brugerne i PHS er 1.nation. Væsentligt at respektere og værne om sin kultur - At finde sin etnicitet, er at finde sin identitet og ro, samt mulighed for at overleve.

Besøg i The Chocolate Shop, projekt for kvinder i The Rainier Hotel.

The Rainier Hotel blev bygget i 1920'erne og genopstod i 2009 som hjem for udsatte kvinder, der har brug for at komme sig efter liv i misbrug af alkohol og stoffer. Til det formål er der ca. 21 pladser etableret på 2. sal. På 3. sal er der 20 pladser til længerevarende ophold for kvinderne. Kvinderne tilbydes forskellige programmer, alt efter om der er behov for mere intensive forløb eller støttende og opfølgende forløb, samt beskæftigelsesforløb.

I stueetagen blev der for 3 år siden etableret The Chocolate Shop, som er et beskæftigelsesprojekt for kvinder, fra Rainier hjemmet.

Arbejdstiderne er fleksible og afstemt individuelt efter kvindernes behov. Processen for at komme videre kan tage fra 1½-2 år. Faktorer som tid, relationer og ro til at komme sig er væsentlige. Her produceres kaffe og chokolade til videresalg enten i cafeen eller til andre Cafeer. Der ristes både kaffe- og kakaobønner, samt produceres chokolade.

Foto: The Chocolate Shop i stue etagen i The Rainier Hotel. T.v. Kvinde i arbejde med Kakao bønner. Kvinder ansat i The Chocolate Shop

Besøg i Hastings Folk Garden.

Foto:

Hastings Folk Garden, er et grønt område og frirum midt i byen til forskellige aktiviteter, bl.a. biavl og grillarrangementer. Nabo til InSite.

Besøg ved DURC - Drug Users Resource Centre.

Drug Users Ressource center åbnede i 2003 og er et sted der henvender sig til misbrugere. Steder har mange servicetilbud, hvor der ingen barriere er. Der er ingen vagter og kameraer. Døren er åben for alle fra mandag-fredag i tidsrummet kl.10-16:

- Gratis morgenmad og frokost.
- Et sted hvor man kan komme for at få et bad, en seng, vaske tøj uden forpligtelser og som er gratis.
- 4 dage om ugen er klinikken åben med læger og sygeplejerske
- Næsten kun kørt af peers (100) og fire personaler
- De har et alkoholprogram, hvor de fire timer om dagen brygger eget øl. Et initiativ der understøtter at der ikke opstår et behov for at stjæle alkohol.
- Politiet tilkaldes mindre end en gang om måneden

Foto:

Drug Users Resource Centre som Voksenudvalget og Velfærdsforvaltningen besøgte.

En Peer-medarbejder vi talte med, oplyste, at misbrugere gerne vil have struktur. Derfor vil de ikke have et 24 timers tilbud, det vil udviske den nuværende struktur. Når der ikke er en indre struktur, så er det vigtigt med ydre struktur og rammer.

Besøg ved The Alexander Street Community.

The Alexander Street Community rummer 100 lejligheder, der er permanente boliger og 39 boliger der henvender sig til borgere, der har brug for psykiatrisk støtte, eller anden støtte. The Alexander Street Community er nybygget og er bygget ud fra principperne om lavenergi, faciliteret ved Bystyret i Vancouver, som har doneret grunden.

Housing first og hjem til alle er målet med etablering af boliger og shelters for de mest udsatte. Over 400 mennesker er blevet huset igennem de sidste 3-4 år. De fleste shelters har fællesarealer, for at modvirke ensomhed, som de hjemløse kan opleve, når de bliver placeret i et hus efter mange år på gaden i fællesskab med mange andre hjemløse. I PHS råder man i dag over 1172 boenheder.

Foto: The Alexander Street Community - På taget er der anlagt en stor tagterrasse med bænke og have, der er beplantet med buske og planter, med adgang for beboerne. Udsigt udover Vancouver by og havn fra tagterrassen.

Foto: Portland House Society PHS driver deres egen bank: Pigeon Park Savings.

www.phs.ca

Med besøget på **Portland House Society (PHS)** har Udvalget og Forvaltningen fået indsigt i hvilke tiltag, der gøres i samarbejde med sundhedsvæsenet, og andre aktører, for den gruppe af udsatte borgere, der har betydelige vanskeligheder med kontakt til det etablerede system. I byområdet er der desuden etableret stofindtagelses rum. Der er etableret et godt samarbejde med politi og socialarbejderne. Baggrunden for indsatsen var store vanskeligheder med udsatte grupper alle steder i byen, og der var klager for borgere og forretninger.

Tilgangen er et innovativt alternativ til offentlige tilbud og tænkning, og kan være med til at bidrage til nytænkning i det videre arbejde, i Vejle Kommune i arbejdet med at forbedre tilbuddene til udsatte borgere og borgere med misbrug. Hvorledes kan der trækkes tråde til arbejdet i relation til eks. Vejle Kommunes tilbud, Væresteder som eks. "Huset", "Cafe Himmelblå" og "Cafe Parasollen", Socialsygeplejerske til forebyggelse og fremme af sundhed hos blandt andet hjemløse borgere, Vejle Misbrugscenter, Opsøgende sygepleje, som retter sig mod borgerne med misbrugsproblemer og psykiske problemer og Projekt Social byudvikling, som er et frirum for blandt andet hjemløse borgere og øvrige indsats?

Refleksioner og opsamling:

- Vi mødte engagerede medarbejdere, der har oparbejdet et bredt netværk, som strækker sig bredt ud i hele organisationen.
- Insite – historisk gennemgang til opførelse af stofindtagelses rum. Hvad har det betydet for området? Butikker og erhvervsdrivende var i første omgang i mod, blev efterfølgende tilfredse med etableringen, da det fjernede misbrugerne fra gaden og fra ophold udenfor butikkerne. Det gav ikke indtryk af stigende kriminalitet eller tiltrækning af yderligere misbrugere.
- Få regler i stofindtagelsesrummet. Ingen sikkerhedsvagter, signaler ikke kontrol.
- Gennemgående "Rød tråd" ved alle besøg: Menneskelighed og tolerance. Folk bliver mødt, der hvor de er. Mødes med tiltro og venlighed og ikke mistro. Opmærksomhed på ansættelse af personale med tolerant tilgang.
- Omsorgstilbud ud over harm-reduktion. Ingen tidsfaktor, mindsker skader. Ingen planer på brugernes vegne.
- Lægeordineret alkohol (F.eks. vodka indkøbes og afhentes af medarbejder og medbringer det til borger på Pennsylvania Hotel).

På rundtur rundt i byen jfr. PHS tilbud:

- Resocialisering af borgere, skabe identitet og meningsfuld beskæftigelse. Eks. med Mr. MOO, der havde boet 7 år i en papkasse på gaden, havde etableret varme og lys i papkassen. Men bor nu i lejlighed på Alexander Street Community med sin kat, har arbejde i køkkenet og i haven på taget, hvor han kompostere og arbejder i jorden. Samt har en kæreste, der også bor i huset.

Afrunding.

Voksenudvalget og forvaltningen i Vejle Kommune er på studieturen til Vancouver blevet introduceret til en lang række af sociale indsatser og programmer, der henvender sig til de allermest udsatte borger, der befinder sig i Vancouver.

I forlængelse af Voksenudvalgets igangværende drøftelser af de udfordringer, der kan forventes på sigt med blandt andre udsatte unge, misbrugere og hjemløse i Vejle Kommune, har Voksenudvalget nu set, hvordan man arbejder med marginaliserede grupper i Vancouver. Voksenudvalget har ligeledes set hvilke tiltag, der er gjort i Vancouver, for at de udsatte borgere får bedre vilkår, og hvordan man interagerer med det omkringliggende samfund i opgaveløsningen.

Samarbejdet mellem Bystyret i Vancouver, bygherre og udlejere har resulteret i, at det er lykkedes at få skabt fokus på billigere boliger og alternative måder at skabe boliger til forskellige befolkningsgrupper med forskellige behov i Vancouver. Der er ligeledes i Vancouver stort fokus på hjemløseområdet, hvilket har været tydeligt at observere under studieturen, idet der blandt andet er politisk vilje og opbakning til mange initiativer på området. Ligesom der også i høj grad er vilje fra andre aktører udenfor de offentlige systemer til at gøre en indsats for de udsatte borgere.

Denne rapport vil indgå i det videre arbejde i Vejle Kommune, med fokus på de indsatser, der retter sig mod udsatte borgere i Vejle. En viden, der kan bidrage til at overføre eller tilpasse indsatser fra Vancouver til Vejle Kommune for at forbedre vilkårene for udsatte borger.